

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL CIOCANA

mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr. 24/1,
Republica Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 425 322; (022) 333 754
e-mail: jci@justice.md

Sediul specializat în examinarea cauzelor cu privire la activitatea
judecătorului de instrucție

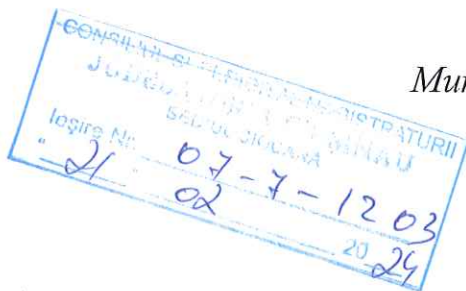
REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
CIOCANA COURT OFFICE

Chisinau city, Mihail Sadoveanu street, nr. 24/1,
Republic of Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 425 322; (022) 333 754
e-mail: jci@justice.md

The Court Office specialized in the examination of the cases concerning
the activity of the investigative judge

Curtea Constituțională

Mun. Chișinău, str. AL. Lăpușneanu 28, MD-2004

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, Vă expediază în adresa Dvs, dosarul cu nr. de referință 16-119/2024, demersul procurorului din 12 februarie 2024, privind prelungirea măsurii preventive sub formă de "arestare preventivă", pe un termen de 30 zile, în privința învinuitului **Ciochină Valentin Ion, a.n** cu privire sesizarea Curții Constituționale a RM, în vederea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 297 Cod de Procedură Penală RM.

Anexe:

- 1) Cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate *pe 12 file.*
- 2) demersul procurorului din 12 februarie 2024 *pe 8 file.*
- 3) Încheierea *pe 3 file.*

Cauza nr. 16-119/2024, *pe 23 file.*

Ciobanu Sergiu

Judecător al Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana)

Grefier: Maria Darie

Atenție! Judecătoria Chișinău are calitate de operator și prelucrează date cu caracter personal. Documentul conține date cu caracter personal, iar prelucrarea acestor date poate fi făcută doar în condițiile Legii nr.133 din 08 iulie 2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate²**A.1. Persoană fizică****1. Valentin CIOCHINĂ****A.2. Reprezentant****1. Av. Igor HLOPEȚCHI**

²Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun³

Procurorul în Procuratura mun. Chișinău (Oficiul Principal), a înaintat în fața judecătorului de instrucție un demers privind prelungirea măsurii preventive sub formă de arest pe un termen de 30 de zile.

În ședința de judecată, la ora 11:30 învinuitul C. V a formulat o propunere de recuzare în temeiată pe art. 33 alin. (2) pct. 6) CPP a magistratului Sergiu Ciobanu, menționând că pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) spre examinare se află cauza civilă la acțiunea lui Ciocină Valentin c. Ciobanu Sergiu privind apărarea cinstei, onoarei, demnității și reputației profesionale, fiind prezentată dovada depunerii acțiunii în instanță și o încheiere a Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2024, prin care o astfel de cerere de recuzare a fost admisă.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) în componența magistratului Ana Bologan din 15 februarie 2024, cererea de recuzare a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 15 februarie 2024 ora 14:35 învinuitul C. V a formulat o altă propunere de recuzare, întemeiându-se pe prevederile art. 33 alin. (2) pct. 5) și 6) specificând că magistratul Sergiu Ciobanu anterior s-a expus asupra demersului primit spre examinare, și ar fi fost tolerat acte de imixtiune din partea unui alt judecător.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) în componența magistratului Ana Bologan din 15 februarie 2024, cererea de recuzare a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța, compusă din magistratul Sergiu Ciobanu, imediat a aplicat amenda judiciară învinuitului în mărime de 1 000 lei.

La 15 februarie 2024 ora 16:38 învinuitul C. V a formulat o altă propunere de recuzare, întemeiându-se pe prevederile art. 33 alin. (2) pct. 3) specificând că la materialele cauzei penale în care este vizat, există o cerere de audiere a dlui Sergiu Ciobanu în calitate de martor.

La 15 februarie 2024 ora 17:01 instanța compusă din magistratul Sergiu Ciobanu a pus în aplicare prevederile art. 34 alin. (5) CPP, anexând cererea de recuzare la cauza penală, **fără a o transmite spre examinare.**

C. Obiectul sesizării⁴

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolului 34 alin. (5) din Codul de procedură penală nr. 122/2003 (în redacția LP246 din 31.07.23, MO318-321/18.08.23 art.570; în vigoare 01.09.23), cu următorul conținut:

³ Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

⁴ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

Articolul 34. Abținerea sau recuzarea judecătorului

(5) Dacă constată că cererea de recuzare se înaintează în mod repetat pentru aceleași motive cu rea-credință sau în mod abuziv cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, **instanța care soluționează cauza aplică față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod și anexează cererea la cauza penală, cu consemnare în procesul-verbal, fără a o transmite spre examinare.**

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁵

Autorul sesizării consideră că speței îi sunt incidente mai multe drepturi fundamentale garantate de Constituție, în special:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) **Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.**

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale (*pe dimensiunea principiului non bis in idem în contextual paralelismelor legislative și duplicității răspunderii combinat cu abuzul de drept*).

În acest context, în jurisprudența sa anterioară, Curtea a subliniat că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Or, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative (HCC nr.2 din 30.01.2018, §45).

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială”.

Articolul 20

Accesul la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Articolul 6 Dreptul la un proces echitabil

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁶

PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 4 ȘI 8 COMBINAT CU ARTICOLELE 16 ȘI 20 DIN CONSTITUȚIE

Pornind de la raționamentele înscrise în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit a) și g) din Constituția Republicii Moldova, dacă în procesul judecării cauzei, instanța de judecată este sesizată de una din părți asupra neconstituționalității actului aplicabil, care poate fi supus controlului constituționalității, judecătorul ordinar sau completul de judecată, nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Legea supremă, a normelor contestate, dar în mod obligatoriu va demara procesul de exercitare a controlului constituționalității invocat de partea în proces, prezentând direct Curții Constituționale, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

Cu referire la criticile de neconstituționalitate extrinseci și intrinseci, expunem următoarele argumente extrinseci și intrinseci:

Astfel, autorul excepției susține că prevederile contestate sunt contrare articolelor 4 și 8 cobinat cu 16 și 20 din Constituție și articolelor 6 și 13 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

Redacția art. 34 alin. (5) CPP contravine unui principiu constituțional elementar „nemo iudex in causa sua”.

Conform istoriei dreptului, încă românii au sesizat necesitatea cristalizării juridice a principiului potrivit căruia nimeni nu poate fi judecător în propria cauză (Codex 3.5.10.)

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a reținut cu titlu de principiu că este fundamental ca într-o societate democratică tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6 § 1 din Convenție impunând ca fiecare instanță să fie imparțială (cauza Padovani v. Italia, hotărârea din 26 februarie 1993, § 27).

La pct. 27 din DCC nr. 13 din 09 februarie 2018 Curtea a reținut că în cazul în care cererea de recuzare conține temeuri și argumente noi instanța de judecată are obligația de a o remite completului competent în vederea soluționării în ordinea prevăzută de dispozițiile art. 35 din Codul de procedură penală.

Or, judecătorul față de care a fost înaintată cererea de recuzare repetată este ținut să respecte principiul nemo iudex in causa sua (nimeni nu este judecător în propriul său proces).

În viziunea autorului sesizării, postulatul juridic „nemo iudex in causa sua” are menirea constituțională de a asigura independența și imparțialitatea nu numai a judecătorilor din sistemul judecătoresc, dar și a judecătorilor per ansambru.

Menționez că în aceste împrejurări dreptul la un proces echitabil în virtutea art. 34 alin. (5) CPP devine doar un simplu decor juridic.

Lipsa controlului judecătoresc în privința temeiurilor de recuzare realizată de un alt magistrat decât cel recuzat, ar genera profunde semne de întrebare referitoare la transparența, legalitatea și deschiderea sistemului judecătoresc spre afirmarea statului de drept și a societății democratice precum și legalitatea contituirii instanței prin cooptare cu art. 6 din Convenția Europeană în partea ce ține de postulatul unui „Tribunal legal constituit”.

Extinderea efectelor actului de jurisdicție prin încălcarea postulatului „nemo iudex in causa sua” este de natură să înfrângă serios și iremediabil principiul statului de drept. O astfel de abordare, inter alia, are proprietatea de a face o intruziune nerezonabilă în principiile constituționale care guvernează organizarea, competența și procedurile judiciare.

Interpretarea Legii procesuale în scopul limitării prin procedeul ricoșeului a independenței sistemului judiciar sau drepturilor fundamentale, cum ar fi accesul la controlul judecătoresc, este contrară spiritului Constituției.

Contextual, autorul sesizării, invocă următoarele judecăți de valoare, reținute în jurisprudența CtEDO:

Cauza Kolesnikova c. Federației Ruse

51. Curtea reamintește că **imparțialitatea** este de obicei definită prin absența prejudiciului sau a favoritismului și poate fi evaluată în diferite moduri. Conform jurisprudenței sale deja stabilite, în sensul articolului 6 § 1 ale Convenției, imparțialitatea trebuie evaluată conform unei abordări subiective, luând în considerare convingerea personală și conduita judecătorului, cu ale cuvinte dacă există informații cum că acesta din urmă a dat dovadă de prejudecăți personale sau favoritism cu o anumită ocazie și, de

asemenea, în conformitate o abordare obiectivă care constă în stabilirea faptului dacă tribunalul a oferit, în special prin componența sa, garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa (*Morice vs. Franța* [GC] , nr. 29369/10, § 73, CEDO 2015).

52. În ceea ce privește evaluarea obiectivă, aceasta constă în a se întreba dacă, indiferent de comportamentul personal al judecătorului, anumite fapte verificabile dau motive pentru a suspecta imparțialitatea acestuia (a se vedea, de exemplu, *Ramljak vs Croația*, nr. 5856/13, §§ 27 42 , 27 iunie 2017 și *Mitrov vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei*, nr. 45959/09, §§ 49 52, 2 iunie 2016).

53. Curtea reamintește, apoi, că articolul 6 § 1 din Convenție, prevede, pentru orice instanță națională, obligația de a verifica dacă, prin componența sa, aceasta constituie „**un tribunal imparțial**” în sensul acelei dispoziții atunci când apare un litigiu cu privire la acest punct, care pare în primă instanță a nu avea substanță (*Farhi vs. Franța*, nr. 17070/05, § 25, 16 ianuarie 2007). De asemenea, reiterează faptul că existența unor proceduri naționale menite să garanteze imparțialitatea, și anume regulile privind recuzarea judecătorilor, reprezintă un factor relevant. Astfel de reguli exprimă îngrijorarea legiuitorului național de a elimina orice îndoială rezonabilă cu privire la imparțialitatea judecătorului sau a instanței în cauză și constituie o încercare de a asigura imparțialitatea prin eliminarea cauzei preocupărilor în materie. Pe lângă asigurarea absenței unui favoritism real, acestea vizează eliminarea oricărei aparențe de parțialitate și, astfel, întărirea încrederii pe care tribunalele unei societăți democratice trebuie să o inspire publicului (*Micallef vs. Malta* [GC], nr. 17056/06, § 99, CEDO 2009).

54. Curtea a considerat, de asemenea, că temerile unui reclamant cu privire la **imparțialitatea judecătorilor** care-i examinează cauza erau justificate în mod obiectiv, având în vedere procedura pe care acești judecători o urmaseră pentru a-i respinge cererea de recuzare împotriva lor, constatând în același timp că circumstanțele invocate de către reclamant în susținerea cererii sale nu au fost în sine suficiente pentru a pune la îndoială imparțialitatea tribunalului, dintr-un punct de vedere obiectiv (*AK vs. Liechtenstein*, nr. 38191/12, §§ 76 84, 9 iulie 2015 și *AK vs. Liechtenstein (nr. 2)*, nr. 10722/13, § 66, 18 februarie 2016). Pentru a stabili dacă procedura urmată a afectat imparțialitatea judecătorului, Curtea ia în considerare motivele invocate în cererea de recuzare. În cazul unei cereri bazate pe motive generale și abstracte, sau a unei cereri abuzive, faptul că judecătorul însuși examinează o astfel de cerere nu pune în discuție imparțialitatea acestuia (*Debled vs. Belgia*, 22 septembrie 1994, seria A nr. 292 B, § 37, și *AK vs. Liechtenstein*, citată mai sus, § 78).

55. În ceea ce privește faptele speței, Curtea constată că reclamanta a solicitat recuzarea tuturor judecătorilor Tribunalului Districtual, bazându-se pe mai multe motive (a se vedea paragraful 17 de mai sus). Aceasta consideră că circumstanțele invocate de reclamantă în sprijinul cererii de recuzare ar putea genera preocupări din

partea persoanei interesate cu privire la imparțialitatea obiectivă a completului de judecată a Tribunalului Districtual. Observă că motivele invocate de către reclamantă erau suficient de circumstanțiale și conțineau elemente concrete și că, prin urmare, cererea de recuzare a judecătorilor nu era abuzivă (*Pastörs vs. Germania*, nr. 55225/14, § 63, 3 octombrie 2019). Curtea mai menționează, de asemenea, că Tribunalul Districtual nu a considerat că cererea menționată este abuzivă și că a examinat-o pe fond (a se vedea paragraful 18 de mai sus). Această cerere nu ar fi putut paraliza ansamblul sistemului judiciar, deoarece autoritatea sesizată nu era o instanță de ultim grad sau o jurisdicție mică în fața căreia standardele excesiv de stricte referitoare la recuzarea judecătorilor ar fi putut să împiedice administrarea justiției (*A.K. vs. Liechtenstein*, citată mai sus, §§ 82-83). Într-adevăr, Curtea constată că articolul 35 § 1 din CPP include un mecanism capabil să permită, dacă este necesar, transferul examinării apelului reclamantei către un tribunal cu jurisdicție teritorială diferită (paragraful 27 de mai sus).

56. Curtea constată apoi că, în conformitate cu articolul 65 § 3 din CPP (a se vedea paragraful 32 de mai sus), cererea de recuzare prezentată de reclamantă a fost examinată de toți membrii completului de judecată a Tribunalului Districtual unde a fost alocată spre examinare cererea de recuzare invocată de către reclamantă. În măsura în care cererea de recuzare depusă de reclamantă a vizat toți judecătorii Tribunalului Districtual, în special în ceea ce privește relațiile lor cu președintele acestei instanțe, Curtea consideră că judecătorii G., Ka., și S. au examinat ei înșiși cererea de recuzare care îi viza. Apoi observă că, în decizia lor din 18 aprilie 2013, judecătorii au respins argumentele reclamantei în ansamblu și fără a le examina individual, limitându-se la a indica faptul că nici unul dintre motivele invocate de reclamantă în cererea sa nu ar putea constitui un motiv pentru recuzare în sensul articolului 61 din CPP (a se vedea paragraful 18 de mai sus).

57. În consecință, Curtea consideră că procedura de examinare a cererii de recuzare formulată de reclamantă nu a fost compatibilă cu principiul *nemo iudex in causa sua* (nimeni nu poate fi atât judecător, cât și parte) și, prin urmare, nu a putut disipa îndoielile rezonabile și obiective ale persoanei interesate cu privire la imparțialitatea completului de judecată a Tribunalului Districtual (a se vedea, prin comparație, *AK vs. Liechtenstein*, citată mai sus, §§ 81 – 85, *AK vs. Liechtenstein* (nr. 2), citată mai sus, §§ 66-67 și, *mutatis mutandis*, *Revtyuk vs. Rusia*, nr. 31796/10, § 26, 9 ianuarie 2018).

58. Curtea reamintește faptul că o instanță superioară poate, în anumite cazuri, să șteargă viciul în cadrul procedurii din fața tribunalului de primă instanță (*Kyprianou vs. Cipru* [GC], nr. 73797/01, § 134, CEDO 2005 XIII). În cazul de față, Curtea constată că reclamanta a ridicat plângerea în legătură cu pretinsa lipsă de imparțialitate a Tribunalului Districtual în recursul său în anulare de la Curtea Supremă (a se vedea paragraful 22 de mai sus). Cu toate acestea, Curtea de Casație nu a efectuat propria analiză a argumentelor reclamantei, dar a aprobat concluziile judecătorilor de la Tribunalul Districtual la care au ajuns acestea, decizând ei însuși cu privire la recuzarea

împotriva lor. Prin urmare, nu a remediat deficiențele litigioase prin trimiterea, dacă era necesar, examinării cauzei către o instanță la o jurisdicție teritorială diferită (*Boyan Gospodinov vs. Bulgaria, nr. 28417/07, §§ 57-58, 5 aprilie 2018*).

59. Având în vedere aceste elemente, Curtea consideră că instanțele naționale nu au înlăturat îndoielile rezonabile ale reclamantei cu privire la imparțialitatea Tribunalului Districtual. În consecință, a existat o încălcare a articolului 6 § 1 al Convenției.

Cauza Kyprianou c. Ciprului

În principiu, în astfel de cazuri, trebuie ca o altă instanță să se pronunțe cu privire la acuzație având în vedere că un observator obiectiv are îndoieli justificate cu privire la imparțialitatea unei instanțe conduse de victima pretinsei infracțiuni. În opinia reclamantului, numai acestui tip de situații li se aplică maxima „*nemo iudex in sua causa*”.

181. Din contra, aceasta consideră că respectiva pedeapsă aplicată reclamantului era de o severitate disproporționată și de natură să producă un „efect descurajant” asupra avocaților în situațiile în care trebuie să își apere clienții (Nikula împotriva Finlandei, pct. 49, Steur împotriva Țărilor de Jos, pct. 44, hotărâri citate anterior). Lipsa de echitate a procedurii sumare de contempnt constatată de Curte (supra, pct. 122-135) nu face decât să agraveze această lipsă de proporționalitate (supra, pct. 171).

182. Astfel, Curtea consideră că instanța cu jurați nu a reușit să realizeze un just echilibru între necesitatea de a garanta autoritatea puterii judecătorești și cea de a proteja libertatea de exprimare a reclamantului.

Pentru considerentele expuse în sesiare, facem apel la Înțelepciunea Onorartei Curți și,

SOLICITĂM:

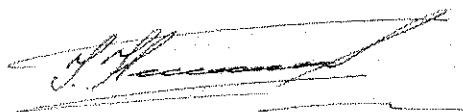
- Declararea sesizării ca fiind admisibilă;
- Exercitarea controlului de constituționalitate asupra textului de lege de la art. 34 alin. (5) din Codul de procedură penală nr. 122/2003;

F. La prezenta sesizare, se anexează:

-piesele cauzei pendinte.

G. Declar pe proprie onoare ce toate informațiile utilizate în prezenta sesizare sunt veridice.

Autorul sesizării

Igor I. HLOPETCHI

21

ÎNCHEIERE

privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

16 februarie 2024

Judecătoria Chișinău sediul Ciocana
Instanța de judecată în componența:
Judecătorului
Grefierului
cu participarea:
Procurorului
Avocatului
Învinuitului

*Sergiu Ciobanu
Nicoleta Papuha*

*Mihail Cebotari
Igor Hlopețchii
Ciochină Valentin*

examinând în ședința judiciară închisă, în cadrul examinării demersului procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul principal, Mihail Cebotari, privind prelungirea măsurii preventive sub formă de "arestare preventivă", pe un termen de 30 zile, în privința învinuitului **Ciochină Valentin Ion, a.n.23.07.1993**, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) din Codul penal, sesizarea avocatului Igor Hlopețchii și învinuitului Ciochină Valentin, prin care au invocat excepția de neconstituționalitate art. 34 alin. (5) Cod procedură penală,, instanța de judecată, -

CONSTATĂ:

În cadrul examinării demersului procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul principal, Mihail Cebotari din 12 februarie 2024, privind prelungirea măsurii preventive sub formă de "arestare preventivă", pe un termen de 30 zile, în privința învinuitului **Ciochină Valentin Ion**, avocatul Igor Hlopețchii și învinuitul Ciochină Valentin au înaintat o sesizare privind excepția de neconstituționalitate a art. 34 alin. (5) Cod procedură penală care prevede că, dacă constată că cererea de recuzare se înaintează în mod repetat pentru aceleași motive cu rea-credință sau în mod abuziv cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, instanța care soluționează cauza aplică față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod și anexează cererea la cauza penală, cu consemnare în procesul-verbal, fără a o transmite spre examinare.

În ședința de judecată, avocatul Igor Hlopețchii și învinuitul Ciochină Valentin au susținut poziția expusă în cererea înaintată, solicitând admiterea acesteia din motivele expuse și remiterea acesteia către Curtea Constituțională spre examinare conform competenței.

Procurorul, în ședința de judecată a explicat că în cazul în care cererea respectivă întrunește toate condițiile, poate fi admisă, însă fără suspendarea examinării demersului adresat.

Examinând cererea, luând în considerație argumentele invocate de către apărător și învinuit, instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, constată că cererea este întemeiată urmând a fi admisă din următoarele motive:

Conform prevederilor art. 7 alin.(3), (3²) CPP (Legea nr. 245 din 31.07.2023 în vigoare la 22.08.2023) - în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională

pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen de 5 zile prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii.

Astfel, se constată faptul că, de către apărător a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate în fața instanței judecătorești, prin urmare, în conformitate cu prevederile pct. 4 a Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și anume: *Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:* (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Totodată, este de remarcat că, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În această ordine de idei, instanța reține faptul că, norma vizată și anume art. 34 alin. (5) Cod procedură penală constituie obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM și pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016, i-ar la moment, nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

La fel, instanța de judecată constată că, în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016, sesizarea înaintată de către avocatul Igor Hlopețhii și învinuitul Ciochină Valentin întrunește condiția ca normele solicitate pot fi supuse controlului constituționalității, or, aceste chestiuni au tangență directă cu soluționarea cauzei penale.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (6) CPP - hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Potrivit pct. 84 al Hotărârii sus menționate - în cauza *Ivanciuc v. Romania* (decizia nr.18624/03) fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, **nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar** (*Coëme și alții v. Belgia*, nr. 32492/96, 32547/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, CEDO 2000-VII și *Wynen v. Belgia*, nr. 32576/96, § 41, CEDO 2002-VIII)”.
41

23

Având în vedere cele menționate, **orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.**

Urmare a celor indicate, instanța găsește necesar de a admite ca fiind întemeiată sesizarea avocatului Igor Hlopețchii și învinuitului Ciochină Valentin prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a art. 34 alin. (5) Cod procedură penală.

În temeiul celor expuse și conform prevederilor art.7 alin. (3), (3²), 41, 308 Cod de procedură penală, art. 135 din Constituția RM, Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova instanța de judecată -

DISPUNE :

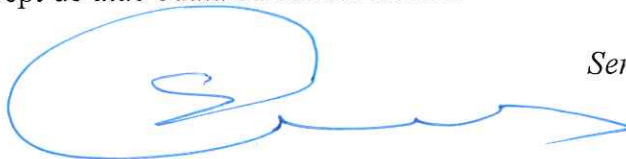
Se admite sesizarea avocatului Igor Hlopețchii și învinuitului Ciochină Valentin ca fiind întemeiată.

Se ridică excepția de neconstituționalitate înaintată de avocatul Igor Hlopețchii și învinuitul Ciochină Valentin pentru controlul constituționalității prevederilor art. 34 alin. (5) Cod procedură penală.

Se remite conform competenței Curții constituționale sesizarea depusă de către avocatul Igor Hlopețchii și învinuitul Ciochină Valentin privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării demersului procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul principal, Mihail Cebotari, privind prelungirea măsurii preventive, în privința învinuitului Ciochină Valentin

Încheierea este cu drept de atac odată cu fondul cauzei.

Judecător

Sergiu Ciobanu